

діяльності мають розглядатися в розрізі необхідних для управління об'єктів з метою оптимізації фінансових результатів діяльності підприємства. Від своєчасного надання об'єктивних даних менеджерам залежить якість управлінського рішення, що, в свою чергу, є інструментом впливу на об'єкт управління та окремі його підсистеми, важливою ланкою формування відносин управління в організації, а також становить основу реалізації кожної з функцій менеджменту.

Отже, створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення менеджменту є необхідною умовою для правильної та оперативної оцінки рівня фінансового стану підприємства, прийняття правильних управлінських рішень в процесі управління підприємством.

Список використаної літератури:

1. Нападовська Л. Облік у системі управління підприємствами/Л.Нападовська// Економіка України. – 1999. - №4.-С.44-52.
2. Шумило Ю.О. Роль управлінського обліку в системі управління витратами/Ю.О. Шумило// Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. - №10(77). – С.39-44.
3. Селіванова Н.М. Місце та роль управлінського обліку в інформаційно-аналітичному забезпеченні прийняття управлінських рішень/Н.М. Селіванова// Економічний простір.-2012.-№64.-С.255-264.

Дідренц Артур Олександрович,
студент спеціальності «Облік і оподаткування»,
Зозуляк Марта Михайлівна,
старший викладач кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Бухгалтерський облік був зумовлений самою господарською діяльністю людини. З історичних облікових документів, які збереглися до сьогодні, видно, якою повагою користувалися в давнину бухгалтери і як цінувалась їх справа. Облік називали таємницею богів, в яку посвячували лише обраних.

Історичні аспекти виникнення та розвитку бухгалтерського обліку досліджувало у своїх працях багато зарубіжних та вітчизняних науковців, зокрема: Л. Пачолі, Б. Котрульї, Ф. Гаратті, Дж. Демскі, М. Метьюс, С. Сальварі; Ф. Бутинець, М. Остап'юк, Т. Малькова, М. Бондляр, С. Свірко та інші.

Зазначена тематика є актуальною, тому що знання історії бухгалтерського обліку є надзвичайно важливим для розуміння його сучасного стану та оцінки ймовірних напрямів його розвитку.

Отже, розглянемо історичні етапи виникнення бухгалтерського обліку.

Першу згадку про мистецтво бухгалтерії можна зустріти у книзі Премудрості Сираха, в якій наказується кожному синові Ізраїлю: «Якщо щось видаєш – видавай рахунком та масою і роби усіяку видачу та приймання за записом...» [3;4].

Зенон у 256 році реформував систему обліку, що склалася у приватних маєтках. Основні цілі обліку, які були ним сформовані: організація систематичного обліку матеріальних цінностей, своєчасний та регулярний облік дебіторської і кредиторської заборгованості, а також розрахунок економічних ефектів від різних видів господарської діяльності, що є зародженням методів і прийомів економічного аналізу [5].

У XV ст. почалася епоха появи друкованих джерел у сфері рахівництва і бухгалтерського обліку. Першою публічно оприлюдненою працею з бухгалтерського обліку вважається виклад роботи, розробленої в Дубровнику і Неаполі у 1458 р. Б. Котрульї «Про торгівлю і досконалого купця» та надрукованої в 1573 р. [3].

«Трактат про рахунки і записи» Луки Пачолі, який міститься в його книзі «Сума арифметики, геометрії, вчення про пропорції і відношення», що вийшла 10 листопада 1494 року, вважається першим свідченням переважання диграфічної парадигми у середньовічному рахівництві [1].

До кінця XIX ст. система бухгалтерського обліку, основи якої були закладені Лукою Пачолі, зазнала певних змін, що були пов'язані із специфікою господарської діяльності великих промислових корпорацій: створені перші компанії, які були відокремлені від їх власників; виник акціонерний капітал; розмежовано капітал і прибуток; введено поняття «діюче підприємство»; почали працювати фондові біржі; розширилась промисловість і торгівля; з'явилися люди облікової професії [4].

Французький економіст Л. Сей виділив такі етапи розвитку бухгалтерської справи:

1) мнемонічний, який був розділений на два періоди - усний, коли особі, що відповідала за обчислення, треба було тримати все в пам'яті, і символічний, коли здійснювали зарубки на палицях чи в'язались вузли на мотузках;

2) уніфікований - проста бухгалтерія;

3) диграфічний - подвійна бухгалтерія;

4) логісмографічний - зміст його полягав у послідовній персоналізації рахунків [5].

Четвертий період розвитку бухгалтерського обліку ще поділяють на дві основні стадії. Перша стадія охоплює період до середини XX-го ст. і характеризується: розробкою базових принципів об'єктивної оцінки майново - правового стану самостійно господарюючого суб'єкта, галузевим напрямком у побудові системи бухгалтерського обліку, розширенням державної регламентації національних систем бухгалтерського обліку та звітності. Друга стадія розпочалась із середини XX-го ст. і триває до наших днів та характеризується розробкою принципів оцінки майново - правового стану господарюючих суб'єктів в умовах зовнішнього ринкового середовища і у зв'язку з прийняттям ефективних господарських рішень для отримання майбутньої економічної вигоди [3].

В незалежній Україні виділяють такі етапи розвитку бухгалтерського обліку: 1991- 2000 рр. (перехідний період, пов'язаний зі зміною державного устрою; перехід до ринкових відносин); 2000р. - до наших днів (становлення національної системи обліку з урахуванням міжнародних стандартів, прийняття нового плану

рахунків, нових реєстрів обліку та форм фінансової звітності; вдосконалення методології оцінки активів, зобов'язань, капіталу; розвиток аудиту) [3;4].

Отже, бухгалтерський облік на всіх його етапах становлення та розвитку забезпечував необхідну значущу інформацію його користувачам для контролю за збереженням і ефективним використанням грошових та матеріальних засобів, за ходом господарських процесів та їх результатами.

Список використаної літератури:

1. Пачоли Л. Трактат о счетах и записях / Лука Пачоли [изд. подг. Соколов Я.]. – М. : Финансы и статистика, 1983. – 288 с.
2. Бутинець Ф.Ф., Олійник О.В., Шигун М.М., Шулепова С.М. Організація бухгалтерського обліку. - Житомир: ЖІСІТІ, 2001. - 455 с.
- 3.Бутинець Ф.Ф. Історія розвитку бухгалтерського обліку: В 2-х частинах. Ч.І.: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит». – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 512 с.
4. Остап'юк М.Я. та ін. Історія бухгалтерського обліку. - К.: Знання, 2005. - 495 с.
5. Малькова Т.Н. Древняя бухгалтерия: какой она была? – М.: Финансы и статистика, 1995. - 304 с.

Заяць Ольга Євгенівна,
студентка спеціальності «Облік і оподаткування»,
Науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.,**
Мукачівського державного університету

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Розвиток системи управління має одне з ключових значень для ефективного функціонування сучасного аграрного виробництва. Для прийняття рішень з метою забезпечення ефективної діяльності суб'єктів господарювання необхідно використовувати економічну інформацію, одержання якої забезпечує управлінський облік. Саме економічні відносини через управлінський облік створюють базу для швидкого підйому і істотного збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, забезпечення її зберігання і своєчасної реалізації.

Необхідність побудови управлінського обліку розглядається у працях відомих вчених С.Ф. Голова, Ф.Ф. Бутиця, М.Г. Чумаченка, М.С.Пушкаря, І.Д. Фаріона, О.В.Лишиленка, Л.В. Нападовської, В.Г. Лінника, І.А. Незважаючи на численні наукові розробки, проблема створення цілісної системи управлінського обліку в сільському господарстві, яка б враховувала специфіку галузі, залишається невирішеною.

Значення управлінського обліку полягає в тому, що він дає змогу системно розглядати всередині підприємства питання оперативного планування, аналізу, контролю й обліку окремих видів діяльності. Основним критерієм дієвої системи є

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>